

lig hos Folk, der ikke tidligere have været vant til at have større Maal i Hovedet end en Tjerdingsvej eller en Kilometer.

Ved Benævnelserne for Flademaalene har jeg som Grundlag for Kvadratmeteren taget Ordet „Flade“, der betegner dette Maal *κατά εἶδος*, som Grækerne sige, og saa har jeg til de andre Maal taget Betegnelser, hentede fra det lændlige Liv, fra Størrelsesforhold ved Landejendomme, hvilket vistnok vil findes ganske naturligt, da saadanne Størrelsesmaal i Reglen kun ville komme til Anvendelse ved Betegnelsen af Landejendomme og faste Gjenstande. Der kan naturligvis disputeres om, hvorvidt det er rigtigt at sætte en „Plads“, en „Loft“, en „Ager“, en „Mark“ paa de her valgte Steder, eller om man maaste ikke hellere skulde sætte dem i en anden Orden; nogen Vilkaarlighed er vel her uundgaelig, men det er overmaade let at finde ud af, og det er altsammen gode danske Benævnelser. Jeg vil lærlig lægge et godt Ord ind for Ordet „Ager“, bl. a. fordi det har noget tilsvarende i det engelske „acre“, som netop er det samme Ord. Det vil, hvis det skal bruges som Betegnelse for Hektaren, blive $2\frac{1}{4}$ Tønde Land, og det er en meget passende Enhed. Jeg erkender, at Ordet „Mark“ maaste er overflødig. Det vil svare til $22\frac{1}{2}$ Td. Land. Men naar man saa let kan faa et Ord, der betegner en saadan Størrelse, hvorfor saa ikke tage det? — Hvad Nummaalene angaar, har jeg taget Navnene fra almindelig kendte og brugte Beholdere, fra Beholdere, der bruges i det daglige Liv, fra Kjedskaber altsaa, som netop bruges til noget, der fylder et Rum. Der er en passende Stigen og Synken i disse Betegnelser, saa at jeg tror, at de hurtig ville gaa ind i almindelig Folks Bevidsthed, og at det straks vil blive forstaaet, hvad der er Tale om, saa snart man hører disse Ord nævne. Jeg skal dog bemærke, at jeg vilde foretrække i Stedet for Flaske at bruge Ordet „Pot“, fordi en Pot svarer til en Liter paa 3 pSt. nær, og vil man saa i Begyndelsen kalde den en „Mypot“, er det jo heller ikke saa galt et Ord, men jeg tror ikke, at dette vil være nødvendigt. Ved at bruge Ordet „Pot“ vil man desuden lette Overgangen til det nye System. Hvad Ordet „Fingerbøl“ angaar, maa jeg maaste fremhæve noget, som har flaaet mig selv — idet jeg nemlig ikke kendte den hollandske Benævnelse, før jeg valgte dette Ord — at den samme Størrelse, nemlig Centiliteren, paa hollandsk kaldes en „Vingerhoede“. Man har altsaa der netop fundet, at Fingerbøl, det Kjedskab, som Kvindene bruge til at sætte paa Fingeren, naar

de sy, er en passende Betegnelse for denne Rumstørrelse. — Hvad saa endelig Vægten angaar, ville ærede Medlemmer se, at de Betegnelser, jeg her har valgt, knyttet sig meget godt til det gamle. Grundlaget er „Tvepundet“, og for at faa en Betegnelse for det, der benævnes 10 Kilogram, har jeg foreslaaet „Tvepundet“, hvilket jeg for øvrigt erkender ikke er nødvendigt. Saa komme vi til Benævnelsen for 100 Kilogram, hvortil jeg har valgt Vægttønden. Det er netop det, som en Vægttønde i Reglen betegner, nemlig 200 Pd. eller 100 Kilogram. Vil man kalde denne Vægt Vægttønden, bliver man paa den gamle Vej. — En Ton bør naturligvis kaldes Stikstønde. — Gaar man saa nedad fra Tvepundet, tager jeg som fast Holdepunkt „Tvevint“. Det maa antages, at enhver veed, hvad Vint er. Det, som i det tekniske Sprog kaldes Defagram, er 2 Vint, og det foreslaar jeg skal kaldes Tvevint. Deraf følger, at det tidobbelte, Hektogrammet, maa kaldes „Tvevint“. — Et Gram tillader jeg mig at kalde et „Gran“, og derom maa jeg maaste gøre nogle Bemærkninger. Jeg kalder det et Gran, ikke alene fordi jeg mener, at det danske Gran ganske naturligt vil udgøre et Gram, men fordi Gram, som jeg antager er et fransk Ord, forekommer mig at være en meget uheldig Betegnelse, da det i højeste Grad let lader sig forveksle med andre Sammensætninger med —gram: Telegram, Monogram, Program o. s. v. Denne Endestavelse —gram skriver sig fra det græske *γραμμῆν* stribes, og har ikke det mindste med Vægten Gram at gøre. Jeg antager, at Gram kommer af granum og er en Sammenblanding. Det betyder Frø, og det er jo historisk bekendt, at Frøet har været en Vægtbetegnelse hos forskellige ældre og nyere Folkelag. Granum er saa paa dansk blevet til Gram. Vi have det i Medicinalvægten. I Medicinallovgivningen have vi haft lige indtil 1869 Betegnelsen Gran. Gran sætter jeg altsaa i Stedet for Gram, hvilket svarer til $\frac{1}{1000}$ Kilogram og er noget lidt, eller, som Svenskerne kalde det, et „litgran“, Betegnelsen for en overmaade lille Størrelse, netop Ordets naturlige Betydning. Det er blevet brugt som Vægtbenævnelse før og er i og for sig et godt Ord. — Hvis man i Stedet for „Tvevint“ og „Tvevint“ — jeg erkender at „Tvevint“ lader sig forveksle med Tvevind, og det vilde jo ikke være heldigt — vilde bruge 10 Gran og 100 Gran, vilde jeg ikke have noget imod det, det vilde ikke volde nogen som helst Vanstuelighed. — For de mindre Vægtbetegnelser, som bruges af Apotekere og Kemikere, nem-